

Lumina

Foaie săptămânală pe

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	Lei 55-
Pe o jumătate de an	30-
Pentru străinătate	100-
Pentru America pe un an	dolari 2-

Un număr 1 Leu.

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA:
Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor: Preotul IOSIF TRIFA.

Schimb

On. Red. «Transilvania»

Loco (str. Șaguna 6)

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un sir mărunt 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Preoții și învățătorii

sunt două tagme cari au avut cele mai frumoase și cele mai grele cheamări în istoria trecutului nostru. Dacă Biserica și Școala ne-au fost nouă Românilor două cetăți cari ne-au apărat legea, limba și credința, apoi preoții și învățătorii au fost luptătorii cari au făcut în aceste 2 cetăți munca de luminare a poporului și au purtat din ele lupta de apărare a sufletului românesc. Străinii urau din tot sufletul lor pe «popa» și dascălul «valah» tocmai din pricina că vedea în ei pe paznicii și apărătorii sufletului românesc.

Si acum cu vremile schimbante, preoții și învățătorii au rămas și mai pe departe ca cei mai firești conducători ai poporului. Deputații se coboară în popor numai cam la alegeri când le trebuie voturi, advocații când au pări, doflorii când au bolnavi, dar preoții și învățătorii sunt totdeauna în mijlocul vieții poporului, în mijlocul frâmântărilor, păsurilor și năcăzurilor lui.

Acum după războiul cel mare, chemările preoților și învățătorilor noștri sunt și mai mari și și mai grele. Războiul a lăsat rane și dărâmături sufletești pe cari biserica și școala trebuie să le vindece și să le direagă. Politica a lăsat și lasă în popor otravă pe care biserica și școala trebuie să o curete. În aer plutesc fel de fel de curențe, de vânturi striccate și aducătoare de stricăciuni și boale sufletești: biserica și școala trebuie să apere sufletul poporului de ele. Vremile ne-au apucat cu o mare întunecime de carte: școala și biserica trebuie să facă lumină de carte... În ogorul neamului, preotul și învățătorul sunt doi sămănători de lumină... dar numai atunci și numai până atunci până când între ei este pace, bună înțelegere și împreună lucrare pentru binele poporului. Indată ce între conducătorii unui sat nu este înțelegere, ci zavistie, ceartă și sfadă, ei nu mai sunt sămănători de lumină ci sămănători de zavistie, de pildă rea și de împărechere în mijlocul poporului.

In vremea din urmă (mai ales de când cu statificarea școalelor) se observă o anumită frecare și depărtare între cele 2 tagme. Si dintre preoți și dintre învățători s-au ridicat unele tendințe, mai bine zis, nesocințe de învrăjire. Aceasta nu e bine.

Preotul și învățătorul trebuie să rămână și în viitor ceeace au fost în trecut: doi tovarăși de muncă și luptă; doi sămănători de lumină în mijlocul poporului.

P. Trifa.

Dela serbarea bisericii noastre ortodoxe din Cluj.

În numărul trecut am amintit și noi despre serbarea ce s'a făcut la Cluj din prilejul punerii pietrei fundamentale unei mărete Catedrale ce se va ridica în mijlocul Clujului. A fost o serbare cum rar s'a mai văzut. Mii și mii de oameni s-au strâns din jurul Clujului și din toate părțile țării să vadă cu ochii acest praznic de biruință al neamului nostru și al bisericii noastre ortodoxe.

După ce s'a sfînțit și s'a uns cu unt de lemn piatra fundamentală (o frumoasă lespe de marmoră albă) mitropolitii, episcopii, Alteța Sa Prințipele moștenitor Carol și ceilalți înalte oaspeți au iscălit Hrisovul novei biserici și apoi acest Hrisov a fost închis în 2 vase: unul de sticlă și altul de zinc, și a fost îngropat în locul altarului. Peste hrisov a fost așezată piatra de temelie și apoi a luat cuvântul Episcopul Clujului Nicolae Ivan, spunând între altele că: «Astăzi Clujul a început de a mai fi Golgotha suferințelor noastre. Acum Clujul începe să se face un centru de cultură, de lumină, de soare strălucitor pentru noi Români. Catedrala ce se va ridica va fi nu numai una din cele mai mărețe biserici, ci de pe amvonul ei vor răsună glasuri pline de răvnă cari să chemă pe credincioși cu convingere și cu dragoste la învățăurile Măntuitorului Hristos.

Vorbirea Prințipei moștenitor de tron, Carol.

După episcopul Ivan, Alteța Sa Prințipele moștenitor de tron, Carol a ținut următoarea preafrumoasă vorbire:

«Mare ești Doamne și minunate sunt faptele tale. Iată vorbele cele mai potrivite pentru serbarea de azi.

Azi vedem cu toții strălucind îndeplinirea unui vis de mai bine de 400 de ani. Prin Catedrala din Cluj nu trebuie, cred eu, să vedem numai o clădire, ci mai presus de toate și un simbol (semn) curat românesc.

După cum în vremurile strămoșilor noștri, voivozii români, însemnau prin pietrele bisericii făcute de ei izbânzile neamului, tot așa însemnăm și noi astăzi prin această Catedrală punctul din urmă al biruinții noastre. Intemeând astăzi o biserică, arătam încă odată tuturor că chemarea noastră este o chemare de pace.

Biserica aceasta este chemată să provoacă pacea și buna înțelegere între frați.

Cred că rugăciunile ce s-au înălțat azi către Domnul au fost mai presus de toate un simbol de unire al tuturor Românilor».

După Prințipele Carol, a vorbit foarte frumos mitropolitul Ardealului, Nicolae Bălan, spunând între altele că biserica noastră a suferit, a plâns și ea alătura de popor în suferințele trecutului și de aceea acum vine și ea să ia parte la bucuria credincioșilor și să îmbrace haine de sărbătoare. Fiecare altă ce se ridică pe pământul țării aduce o tărie și o întărire neamului, țării și tronului român. În toate vremile biserica noastră ortodoxă a făcut ca sufletul neamului nostru să rămână unul și același și să bată la fel, deosebit și de alta a Carpaților. Biserica ortodoxă a fost ca o mamă bună a întregului neam românesc și ea ține în iubirea ei să îmbrățișeze pe toti fiili acestui neam...».

După mitropolitul Nicolae a mai vorbit ministrul de culte Banu în numele guvernului și dl Vasile Goldiș în numele «Asociației» și apoi serbarea s'a încheiat.

FABRICA ȘI PLUGUL

— sau cum trag economii scurta. —

Noi am arătat mereu la această gazetă că de rău fac economii noștri dela sate că nu se organizează, nu se strâng în tovarășii, în însoțiri plugărești (sindicale) ca să-și poată apăra mai bine munca și drepturile lor.

Acum iară arătam căteva pilde despre răul ce ieșe din această treabă. Întâmplarea cu grăul a-ți mai auzit-o aici la gazetă. Morile cele mari s-au «cartelat», s-au înțes și cumpără grăul plugărilor cu mult mai leșee decât li prețul maximal pus pe el. Si după asta ce se întâmplă? Morarii acum după ce au măcinat capătă voie dela guvern să exporte căteva mii de vagoane de făină, făcând astfel căstiguri de sute de milioane din truda plugărilor, cărora ar trebui să li se dea drept să exporte ei o parte din grăul lor.

O altă pildă: Fabricile de piele și de făcut carne și cărnățării apleacă pe cei dela guvern să se restrângă exportul de vite vîi și să se sloboadă toate ușile numai pentru exportul de carne tăiată, sau prefăcută în

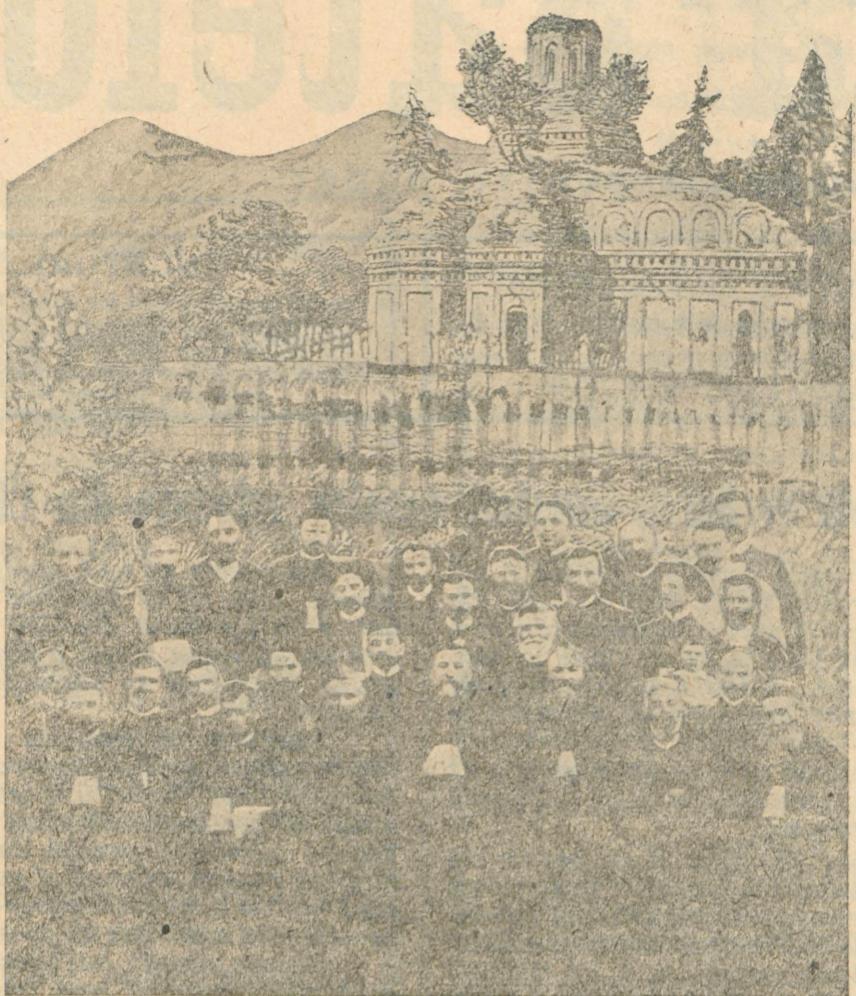
cărnățării, pentru că astfel nu cumva să pișă de foame fabricile de piele și de cărnățării.

O altă pildă: oierii încă stau pe pîcior de răsboiu cu fabricile de postav, cari s-au «cartelat» între olaltă să plătească cu un anumit preț scăzut lâna. Tot așa stau la ceartă și cultivatorii de napi de zahăr cu fabricile de zahăr cari nu vreau să plătească cum se cuvine munca oamenilor.

Adeca, veДЕ D-Voastră, oameni buni, într'un loc stau față în față plugăurile și morile, într'al loc vitele economilor și fabricile de piele, într'al loc oierii și fabricile de postav și iarăși într'al loc cultivatorii de sfeclă de zahăr și fabricile de zabări... și pe tot locul cumpăna se apleacă de partea fabricilor. De ce? Pentru că fabricile sunt bine organizate. Lucră pe un înțes și cumpără când vreau și cum vreau munca economilor.

Dacă nu vă place lucrul acesta, și ați vrea să fie altcum, strâneți-vă și voi plugărilor în însoțiri, tovarășii.

O mănăstire spartă de tunurile papistașilor.

Chipul de mai sus arată ruinele unei mănăstiri pe care a zidit-o în vremile de demult principale Brancoveanu Constantin, «boer vechiu și domn creștin». În hotarul comunei Sâmbăta de Sus (lângă Făgăraș) a fost zidită această mănăstire, frumoasă ca o minune și ea ar fi și astăzi un lăcaș de închinare lui Dumnezeu, dacă n'o spărgau papistașii cu tunurile.

Și anume a fost așa că pe la anul 1700, papistașii înceluiră cu un blid de linte (cu o cruce de aur și câteva oase de ros) pe vîlădica român Afanasiu, să și lase legea strămoșească și să treacă la unație (un fel de corcitură a papistașilor). Dar poporul român nu vrut să-l urmeze pe vîlădica Afanasiu pe această cale de rătăcire. Atunci papistașii s'apucă de lucru cu... temnițele, puștile și tunurile. Pe ceice se sculau împotriva unației, și aruncau în temnițe și bisericile lor le luan cu puterea.

Prefafrumoasa mănăstire din Sâmbăta de Sus încă stătea în calea papistașilor ca o vestitoare a credinței ortodoxe și o pedeșcă pentru unație. De aceea, generalul Bucov, la porunca Papei dela Roma, slobozi la anul 1723 tunurile în casa Domnului și o dărâmă. De sute de ani stau acum ruini e acestei mănăstiri ca o rușine pentru papistași și pentru Papa, care își zice că e «locuitorul lui Hristos pe pământ». De sute de ani stau ruinile mănăstirei ca o mărturie grăitoare despre cum s'a lătit unația între Români, și ca un băstăm pentru ceice ne-au despărțit pe noi

Români din Ardeal în două biserici cu ajutorul... tunurilor.

Acum dupăce vremurile s'au schimbat și tunurile Papei au amuțit pentru totdeauna în războiul cel mare (împăratul Frantz Iosef era cel mai mare prieten și sprijinitor al Papei), Români ortodocși s'au strâns să facă rugăciune la ruinele mănăstirei.

Protopopul nostru Nicolae Borzea din Făgăraș, încunjurat de 32 de preoți a făcut slujbă mare în sobor pentru mii de credincioși cari s'au strâns și se strâng și azi la ruinele mănăstirei ca la un loc sfânt. (Chipul de mai sus arată această adunare a preoților). Lângă mănăstire este și un izvor cu putere de tămăduire a boalelor. Poate că izvorul s'a făcut din lacrimile celorce și-au văzut bisericile sparte de tunurile papistașilor și de aceea apa din el are putere de tămăduire.

O altă mărturie despre cum s'a lătit unația între Români, este și biserică cea mare din piața Făgărașului. și această biserică a fost zidită de Brancoveanul Constantin, dar la anul 1723 papistașii au luat-o cu puterea și au dat-o uniaților (pe preotul și cantorul cari nu vrut să o dea, i-au aruncat în temniță). și astfel au ajuns usiții din Făgăraș de se roagă lui Dumnezeu până în zua de azi în o casă furată.

Români ortodocși din Făgăraș acum au cerut că li-se dea înapoi biserică furată și nu peste mult legea va scoate pe uniți din ea (după rușinea și păcatul încă nu i-a putut scoate)

Sunt aceste semne și dovezi cătu-i de spilăr Neamțul, că nu vrea să plătească Francezilor nici ceeace ar putea plăti. De aceea Francezii nu se încred în vorbele Nemților, ci stau gata să intre și mai adânc în inima Germaniei, de nu se vor lăsa Nemții de spilării și apucături.

De altcum prin Germania sunt tot stări tulburi, și banii merg tot înapoi. În zilele aceste se deschide parlamentul din Berlin în care se vor desbate lucruri de mare însemnatate.

In Ruhr, iarăși au fost tulburări din pricina că lucrătorii n'au de lucru. Au rămas și câțiva morți și mulți răniți.

Ce mai e nou în lumea mare?

Nemții umblă tot cu hămeșagul.

Hămeșagul Nemților se vede și de acolo că strigă în gura mare și se vaică în fața Europei împotriva Frantei că-i «sugrūmă», dar de altă parte s'a făcut săptămâna trecută constatărea că Nemții din Germania au făcut și fac cele mai multe cumpărături prin America. În cele din urmă 6 luni, comercianții din Germania au cumpărat din America negoațe de 800 milioane de dolari.

Pe de altă parte s'a mai constatat că Germania a cheltuit până acum 25 miliarde mărci de aur cu rezistență din Ruhr.

Parlamentul s'a deschis.

— Schimbare de ministri nu s'a făcut.

Parlamentul s'a deschis acum Luni în 15 Octombrie. Toate partidele au intrat în casa țării. Era vorba că Brătianu va intra în casa țării cu miniștri schimbați, dar această schimbare nu s'a făcut, dupăce între miniștri sunt încă demult unele neînțelegeri cari iarăși au resuflat în afară. Era cît p'aci să se amâne și deschiderea parlamentului din această pricină. Brătianu nu i-a putut împăca de tot, dar în clă din urmă, ca să nu rămână de smintea deschiderea parlamentului s'a făcut o înțelegere vremelnică rămânând toți ministrii în scaunele lor până după deschiderea parlamentului când vor avea răgaz mai mult pentru aceste treburi.

Ce legi se vor pune în dezbatere?

In rândul acesta de ședințe se vor pune la dezbatere legi de mare însemnatate, precum:

Reforma administrativă, reforma învățământului din școală, exproprierea pădurilor, legea de unificare a bisericii ortodoxe, legea drumurilor, lege nouă pentru băsăguri și căderile de apă, revizuirea și ordinduirea de nou a vânzării beuturilor (licențelor), lege nouă cu privire la codul muncii și asigurărilor sociale...

Despre cum se vor dezbatе și cum vor rămâne aceste legi nouă, vom scrie în numerile viitoare.

S'a descoperit o conjurație

— ce voia să omoare cățiva ministri?

Face mare vâlvă în țară stirea că s'ar fi descoperit o conjurație de cățiva studenți cari s'ar fi legat între olaltă să omoare 3 mari bancheri și conducători ai jidovilor, precum și cățiva ministri (Constantinescu, Florescu, Banu), bănuiti că ar avea legături bănești (financiare) cu străinii.

7 studenți bănuiti cu aceste planuri, au fost arestați. Acum decurg întrebările și cercetările în această afacere și anumit nu se știe care-l adevărul.

Unii — cei împotriva mișcării studenților — pun afacerea în sarcina studenților și zic că ei au făcut planuri de omor. Dar studenții se îapădă de acest lucru și resping învinuirea. «Noi — zic studenții — este adevărat că avem o «Ligă națională creștină» care poartă o luptă națională împotriva jidovismului, dară noi cu omoruri nu ne spucăm mișcarea.

La Cluj, studenții au ținut o adunare în care au hotărât că și duc luptă mai de parte înainte. Studenții au trimis o telegramă Regelui, în care se pâng că guvernul ar fi pus la cale această afacere că să slăbească (discrediteze) mișcarea lor.

Alii spun că fascismul ar fi pus la cale conjurația. Au și fost arestați cățiva conducători ai fasciștilor, dar și ei se îapădă de această învinuire.

De se va adevări ceva, apoi lucru nu poate să fie decât al unor cățiva tineri prea aprinși și nesocotați.

Cu ucideri de oameni, nici un om cu mintea la loc nu se poate împăca. Noi Români nu suntem un neam de ucigași și nu este în firea noastră acest nărvă săbatec și păgân pe care-l mai au numai căteva popoare de peste Dunăre: bulgarii, turci, grecii.

Prețul (valuta) banilor a stat în săptămâna trecută așa:

1 dolar american	cu Lei	219-
1 franc francez	" "	13-
1 coroană cehă	" "	6-60
1 levă bulgară	" "	2-
1 dinar sărbesc	" "	2-40
100 coroane ungurești	" "	-80
100 coroane austriace	" "	-32

Mărci nemțești nu cumpără nimic.

Leul se ține la 7-80 centime franceze.

Evanghelia de Duminecă: „Si s'a sculat mortul și a început a grăi”...

«In vremea aceea mergea Isus într-o cetate ce se chama Nain, și împreună cu dânsul mergeau ucenicii lui mulți și norod mult. Iar dacă s'a apropiat către poarta cetății, iată, scotea pe un mort, fiu unul născut al maicei sale, și aceea era văduvă; și norod mult din cetate era cu dânsa. Si văzând-o pe dânsa Domnul, i s'a făcut milă de ea, și a zis ei: Nu plâng. Si apropiindu-se, s'a atins de pat; iar ceice il duceau au stătut, și el a zis: Tânărule, ţie grăesc: Scoala-te! Si s'a sculat mortul și a început a grăi. Si l-a dat pe el maicei lui. Si a luat frică pe toți, și slăveau pe Dumnezeu, grăind, că prooroc mare s'a sculat întru noi, și că a cercetat Dumnezeu pe norodul său». (Luca cap 7, 11–17).

Evanghelia de Duminecă arată o minune a Mântuitorului Hristos: o mamă își ducea fiul la groapă și pe drum s'a întâlnit cu Isus care i-a inviat odorul. Să luăm aminte că minunea din evanghelia de Duminecă se întâmplă și astăzi. Ca și văduva din Nain, și noi avem un singur fiu de mare preț: viața noastră sufletească, sufletul nostru. De multeori se bolnăvește de moarte și acest fiu al nostru, de multeori chiar și moare și mulți chiar îl și îngroapă în păcate (fără bocetele și lacrimile văduvei din Nain!). Dar aceasta încă nu este nici o minune. Minunea aceasta este că și fiul nostru, viața noastră sufletească, sufletul nostru, se poate întări, poate chiar în viață din moartea păcatelor după ce ne-am întâlnit și noi cu Hristos.

Da, da, iubite cetitorule, aceasta este taina învierii noastre din moartea păcatelor: să ne întâlnim mai întâi cu Isus, să-l primim ca pe cel ce a murit pentru noi și ne-lăsăt nouă darul învierii precum a zis: «Eu sunt învierea și viața. Cine crede în mine, viu va fi, chiar dacă va fi murit» (Ioan 11, 25).

Și tu, iubite cetitorule, te poți întâlni cu Hristos oricând: fie că zaci cu sufletul bolnav pe pat, fie că ai plecat și tu la groapă cu sufletul omorât de păcate —

Hristos te aşteaptă ca să-ți invieze sufletul. Iți trebuie însă ceva ca să te poți întâlni și tu cu Isus, Învieritor de suflete. Iți trebuie lacrimile văduvei care și plângea copilul, îți trebuie și ţie lacrimi ferbinți cu cari să-ți plângi căderea și moartea ta cea sufletească. Iți trebuie, dragă cetitorule, un dor, o dorință ferbinte după Isus, doftorul cel bun care să te vindece, să te ridice, să te invieze la o nouă viață. Când vei simți acest dor și îl vei stropi mereu cu lacrimile așteptării și părerii de rău pentru păcatele tale, atunci și tu ești un mort ce a inviat la o viață nouă.

Eu am văzut astfel de morți înviați. Cu prilegiul unei adunări ce au ținut-o aici la Sibiu ceice s-au hotărât împotriva bețiilor, sudalmelor și altor păcate grele, un ostaș de-al nostru ne a spus în chip mișcător istoria învierii lui din păcate: «Evam un bețivan vestit în satul meu — ne spunea fratele nostru — și astăzi oamenii se miră cum m'am putut schimba așa dintr-odată». «Uitați-vă măi, zic oamenii, că prăpăditul cela de ieri s'a făcut cărturar și acum înviață pe oameni din cărți și gazeturi... Iată, iubișilor cetitorule, cum «s'a sculat un mort și a început a grăi». — Un cetitor dela sate îmi scrie: «De când mi-ai

trimes Biblia, Domnule Părinte, și de când cetesc în ea simțesc că mă fac altul... Dumineca merg regulat la biserică și după biserică cetesc oamenilor din Biblie... iacă și acesta este un mort care începe să «se scoale și să grăiască».

Dar de ce nu invie toți păcătoșii, mă vei întreba tu? Pentru că nu se întâlnesc cu Mântuitorul Hristos așa cum trebuie, răspund eu. Sunt unii, foarte mulți, cari se roagă regulat, merg la biserică, dar cu Isus nu se întâlnesc și din păcate nu ies. Dacă nu ieși din păcate, iubite cetitorule, dacă nu începi o viață nouă după evanghelie, acesta este semnul că tu încă nu te-ai întâlnit cu Mântuitorul Hristos.

O ce dar mare este, iubite cetitorule în vorbele: «și s'a sculat mortul și a început a grăi»! Si eu, cel care scriu aceste rânduri, eram odată, dragă cetitorule, un mort ce mergeam plângând spre groapa peirii mele sufletești. Si tocmai când ieșeam din poarta vieții, Isus a ieșit în calea mea și m'a inviat. M'am întâlnit cu Isus, mântuitorul sufletului meu și deatunci m'am schimbat, «m'am sculat și am început a grăi»... și voiu grăi mereu despre minunile ce le face Isus în sufletul omului.

I. Tâlcitor.

Lângă cuvântul lui Dumnezeu.

«Cerul și pământul va trece, dar cuvintele mele nu» (Mateiu 24, 35).

«Duh sunt și viață sunt cuvintele pe care vi le-am spus eu vouă» (Ioan 6, 64).

Incepând cu numărul acesta deschidem aici la gazetă un mic răvăș care va cerca să strângă pe cetitorii «lângă cuvântul lui Dumnezeu». Vom deschide o mică școală a Bibliei în care vom ceta, ne vom lămuriri și ne vom adânci în cuvântul lui Dumnezeu din Scripturi.

De data asta iacă am scris pe tabla din școală noastră ceeace a zis însuși Domnul Hristos despre cuvântul lui Dumnezeu. «Cuvintele mele nu vor trece» a zis Mântuitorul pentru că «duh sunt și viață sunt». De mai întreba, iubite cetitorule, ce este cuvântul lui Dumnezeu, eu nu și-știu putea da un alt răspuns mai potrivit decât acesta pe care l-a spus Iisus: «duh sunt și viață sunt» cuvintele lui Dumnezeu din Scripturi. Cuvântul lui Dumnezeu trebuie să simțit. Tu trebuie să simți, să primești, să te apropii de cuvântul lui Dumnezeu ca să poți afila și simți ce putere și ce viață este întrânsul.

Despre oamenii din vremea Mântuitorului, evangheliile ne spun că umblau

zile întregi după Isus din sat în sat, din oraș în oraș ca să-i poată auzi cuvântul. Cuvântul lui Dumnezeu îi strângă pe oameni lângă Isus. «Gloata era uimită de învățătura lui pentru că cuvântul lui era cu putere» (Luca 4, 33)... «toți se mirau de cuvintele plăcute ce eșau din gura lui și ziceau... «niciodată om n'a grăit ca omul acesta» (Ioan 7, 46).

Cuvântul lui Dumnezeu din Scripturi este, dragă cetitorule, și astăzi tot același și are tot aceeași putere ca pe vremea Mântuitorului. Veniți să deschidem și noi Scripturile, veniți să căutăm și să afăram cuvântul lui Dumnezeu ca pe un «argint curat» (psalm 11) și să ne bucurăm de aflarea lui ca cel ce află «dobânzi multe» și comori neprețuite. Ca pe vremea Mântuitorului să umblăm și noi cu sufletul însetat și flă mând după cuvântul lui Dumnezeu. Rămâi, iubite cetitorule, rămâi în toată viața ta lângă cuvântul lui Dumnezeu și stai sub puterea acestui cuvânt așa cum stă pământul sub ploaia și căldura cerului de sus.

Oastea noastră crește.

— O scrisoare mult grăitoare. —

Onorate Domnule Redactor și părinte sufletește! Cetind cu luare aminte multe și frumoasele învățături ce Vă ostăniți și ni le da nouă cetitorilor gazetei «Lumina Satelor», mă rog să mă primi și pe mine în oastea D-Voastră ca pe cel mai mic ostaș. Mă făgăduiesc că voi scoate beția și sudalmele cele spurcate pentru totdeauna din mine.

Mulțămesc lui Dumnezeu celui Atotputernic că tare m'am întărit în credință cu cetirea gazetei «Lumina Satelor». Cu mare bucurie aștept ziua Domnului, adecă a Duminecii, ca să văd ce mai spune că aici la noi stă poporul în cea mai mare orbire sufletească, că n'avem preot de 6 ani.

Foarte bine îmi place că știu din gazetă evanghelia și predica din toate Duminecile.

Cerem închiderea crâșmelor că aici oamenii nu știu alta în Dumineci și Sărbători, numai crâșma și avem 3 crâșme și 1 școală și una biserică ortodoxă. Chiar către mine au zis biroul că nu-i bună gazeta asta și să mă las de ea. Ieu am zis, asta n'o fac, mie îmi place asta că spune de învățăturile lui Hristos și până la moarte nu mă las de ea (nu cumva «biroul» vostru îi «crâșmar»?)

Mă rog lui Dumnezeu să ne ajute la toți să mergem pe urma lui Isus.

Nicolae Urs,
Poșaga de Jos, județul Turda-Arieș.

Darurile poporului nostru

— pentru ajutorarea orfanilor. —

Dăm mai departe cu mulțumită publică numele celor biserici și parohii care au colectat daruri pentru ajutorarea orfanilor adăpostiți în Orfelinatul bisericii noastre de aici din Sibiu.

2. Protopopiatul Avrig: Parohia Arpașul-inferior a strâns 326 Lei, 1 rând haine alburi, 13 coji pânză. Parohia Corbi a strâns 147 Lei. Parohia Drăguși a strâns 781 Lei 75 bani. Parohia Feldioara a strâns 250 Lei. Parohia Glâmbocata a strâns 210 Lei. Parohia Oprea-Cârțioara a strâns 250 Lei, 116 litre secără, 8 litre fasole, 24 ouă, 49 bucăți pânzături. Parohia Porțești a strâns 2123 Lei 50 bani, mai multe alimente și haine. Parohia Porumbacul-inferior a strâns 258 Lei, 153 kgr. bucate, 6 bucăți rufărie. Parohia Porumbacul-superior apusen a strâns 205 Lei. Parohia Porumbacul-superior răsărit. a strâns 226 Lei 50 bani, 30 litre fasole, 30 litre poame, 3 bucăți haine. Parohia Sebeșul-superior a strâns 335 Lei. Parohia Secuia a strâns 34 Lei. Parohia Streia-Cârțioara a strâns 315 Lei. Parohia Ucea-superioară a strâns 745 Lei, 21 $\frac{1}{4}$ metri pânză. Parohia Visteia-superioară a strâns 500 Lei. Parohia Visteia-superioară a strâns 701 Lei 75 bani, 9 metri pânză, 2 cămeșe, 3 ismene, 2 lepedea, 2 ștergare, 1 față de perină.

(Urmează).

În jurul împărțirii moșilor.

Se judecă recursurile.

Comitetul agrar dela București judecă acum contestațiunile (recursurile) ce s-au înaintat în afaceri de improprietărire. Sunt foarte multe aceste recursuri, dar totuși se crede că până la sfârșitul acestei luni să fie judecate toate.

Feriți-vă de înșelători!

Prin țară mișună o mulțime de înșelători. Unii se dau drept advocați sau și judecători cu trecere la comitetul agrar și înșala bani dela oameni ca să «le umble în rând» pe la București; alții au câștigat pe cale de înșelăciune diferite ordine de improprietărire dela comitetul agrar din București și acum își vând «dreptul» celor care dau mai mult.

Ministrul de agricultură a dat ordin telegrafic tuturor prefectilor și consiliilor agricoli din țară ca să vestească prin toate satele pe oameni să se ferească de astfel de înșelători. Tot asemenea au fost înștiințați și jandarmii să prindă pe toți aceia care fac sătenilor făgăduielii de improprietărire pentru bani. Oamenii să arate numai decât pe acei care vreau să i înșale cu minciuni.

Ordinul dela București este binevenit. Numai că una tot n'o înțelegem bine. Ministrul zice că «anumite persoane au stors dela comitetul agrar din București, prin mijloace nemernice, ordine de improprietărire pe care le vând oamenilor pentru bani... Slabă treabă, când tocmai dela Comiteul Agrar pot pleca înșelăciuni prin țară!»

Starea economică a țării.

Ministrul de agricultură, pe baza înșinărilor ce se strâng din țară, publică în fiecare lună un raport despre starea economică a țării. Acest raport spune că luna trecută, Septembrie, în general a fost secoasă, cu călduri și vânturi în timpul zilei. În unele părți din Moldova, Bucovina, Basarabia și Dobrogea a plouat, însă prea puțin. Din lipsa de ploaie, sămănăturile de toamnă au întârziat.

Ville vestesc o recoltă bunăoară în afară de regiunile unde a bătut grindina, sau a fost mană. Pomii roditorii peste tot au dat anul acesta o recoltă slabă. Fânețele și păsunile de asemenea au suferit mult din pricina secerii. Animalele încă au suferit mult de seceră, dar beteșuguri mai grele n'au umblat printre vite.

Plata lucrătorilor în luna trecută a fost dela 25—70 Lei pentru ziua de lucru cu brațele și 80—200 Lei cu carul. Hectarul de arat să plătește între 220—750 de Lei.

Sămănați grâu în porumbiște.

Ministrul dela București îndeamnă pe plugari să ară și să samene grâu în porumbiște. S'a făcut socotă că numai în Vechiul Regat s'a înșămânat anul trecut o suprafață de peste 2 milioane hectare cu porumb. Așa că dacă s'ar sămăna cu grâu numai porumbiștile din Vechiul Regat, am ajunge la o înșământare de grâu căt în vreme de pace și prin astă tără ar fi mantuită.

ECONOMIE.

Ceva despre îngrășatul porcilor.

«Porcul nu se îngrașă în ajun».

E foarte adevărat proverbul ce zice că: «porcul nu se îngrașă în ajun» și de aceea îngrășatul porcilor trebuie început din din vreme și cu temeiul. Începeți să le dați mai întâi porcilor de îngrășat, mâncări ce le largesc mațele: uruială de orz, porumb cu apă multă (lături), cartofi, boabe de feriș. Începeți cu porții mici $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ kilogram și ridicați în fiecare zi aceste porți până ajungeți la 3—4 kilograme pe zi la un porc. În măsură ce mărîm porțile, micșoram apoi apa, dând tot mai mult nutreț de bucate.

După socotelile gospodarilor, 5 kg. de porumb sau orz trebuie să dea 1 kg. de îngrășare, dar școală de agricultură din Mediaș i-a reușit să facă la 3 kg. de uruială de orz o îngrășare de 1 kilogram. Îndemnăm și noi pe plugarii noștri să samene și să folosească orz (mai ales de toamnă) pentru îngrășatul porcilor, fiind și slăinina de orz mai tare, adevărată și mai gustoasă.

Porcilor puși la îngrășat e de ajuns să le dăm de mâncare de două ori la zi pentru că asifel de mâncă mai cu poftă și mai bine.

Ingrășarea cu ghindă.

La îngrășatul cu ghindă să fim cu băgare de seamă ca porcii să aibă în apropiere apă destulă și bună, altcum se betegesc de constipație (incuiere). Porcilor scoși la ghindă să le dăm tot la 2—3 săptămâni sare amară: la 100 de porci căte 1 kilogram.

Cum să îngrășăm scroafele?

Scroafele se îngrașă mai bine ca masculii, dar numai atunci dacă le putem opri dela umblatul după vieri. Această oprire o putem face în două feluri: sau castrăm (tăiem) și scroafa, sau o liniștim. Pe o scroafă o putem liniști (ca și când ar fi însărcinată) dacă introducem în mitra ei 4 grăunțe de alice.

Ingrășatul porcilor este o ocupație ce răspândește mai bine pe economi chiar și decât ținerea și îngrășarea vitelor cornute, mai ales acum dela răsboiu încoace. Țineți și îngrășați căt mai mulți porci, de sine înțeles, dacă aveți cu ce-i ține și îngrășa.

I. S.

Cum umblă târgurile și negoțele.

21 Octombrie: Ticușul săsesc, Zeteleaca. 22. Câmpeni, Făget lernut, Sighișoara. 23. Cojocna, Motișdorf, Păpăuți, Sacul, Șomartin, Teaca. 25. Borșneul mare, Chindul mic, Drag. 26. Beiuș Dobra, Nasaud, Șomcuta mare, Teiuș. 27. Bălcaci, Ciuc-Sânmartin.

Cu cât a crescut scumpetea? Statisticile arată că în luna trecută scumpetea la alimente a fost de 30 de ori mai mare ca în Septembrie anul trecut, la îmbrăcămintă de 41 de ori și la celealte de 23 de ori mai mare. În schimb cu 4 la sută toate mărfurile au fost mai ieftine ca în luna lui August. Adevărat am mers puțin și înainte.

Lemnul nu se vor mai scumpi, așa spun cel puțin pricepătorii. Pe la Direcțiunile căilor ferate, zilnic sosesc cereri pentru sute și mii de valoane pentru lemne de foc și acesta ar fi un semn că sunt lemne din belșug.

Care-i cel mai bun ziar românesc?

„Universul”

Gazetele sunt de 2 feluri: săptămâna, adevărat de acele care ies în fiecare săptămână odată, și ziare adevărat de acele care ies în fiecare zi. Oamenii noștri de pe la sate cetește mai ales gazete săptămâna, cum e «Lumina Satelor», «Libertatea», «Cuvântul Poporului» și altele scrise pe înțelesul oamenilor. Dar sunt și pe la sate cărturari și unii plugari mai cu stare care vreau să fie și căte un ziar, o gazetă de zi în casa lor. Tuturor acestora le recomandăm ziarul «Universul» din București, care este cel mai bun ziar ce-l avem noi România în țara noastră cea nouă.

Trei cele il recomandă pe acest ziar, tuturor Românilor.

1. Întâia dată, este cel mai bine scris și mai bine informat. În «Universul» poți vedea zi de zi ca într-o oglindă toate stările din lume și toate stările și întâmplările politice, economice, culturale, etc. din țara noastră.

2. Universul nu face politică de partid și nu este gazetă de partid politic și și până când va fi ferită deplină de această boală, va fi cea mai iubită și mai răspândită gazetă.

3. Ziarul «Universul» este singurul ziar independent care-i creștin, adevărat de creștini în duh creștinesc și românesc. La București mai sunt și alte ziare, dar toate sunt ale jidovilor și toate sunt scrise de jidovi în duhul cel-jidovesc care-i potrivnic cu firea și aspirațiile noastre naționale. Astfel de ziare sunt: «Dimineața», «Adevărul», «Presă», «Luptă», «Aurora» care sunt scrise de redactori ca Honigman (ce și zice Fagure) Rosenthal, Herzenberg și alții... «Români de viață veche».

Singur ziarul «Universul», a luat în apărare mișcarea studenților noștri împotriva jidovismului care ne cotropesc țara și știu ce a pățit? Rabinii (popii) jidovilor s-au apucat și au asurisit în sinagoage (bisericiile lor) pe toți acei jidovi care vor mai ceta această gazetă a creștinilor.

Când astfel au făcut jidovii, este o adevarată rușine pentru acei Români și creștini care mai cumpără și mai ceteșc gazetele lor.

Dela „Asociațiune”.

Ocna-Sibiului a fost stația a 21-a a trimișilor despartământului Sibiu. Dnii Dr. Gh. Preda, directorul desp., directorul G. Nedoviceanu, Dr. H. P. Petrescu, secretarul desp., V. Moșoiu, administr. au vizitat Ocna-Sibiului Dumineacă, în 7 Octombrie. S'a umplut o odaie din frumoasa școală de stat, cu țărani și fruntași ai comunei. Dr. Preda, recomandat de pă. Isaia Popa, a vorbit despre «Asociațiune» și timurile noastre grele, dar și înălțătoare, apoi a citit Dr. H. P. Petrescu căteva scurte bucati de ale sale, arătând ce mare bunătate este o «casă culturală», ca cea planuită și în Ocna-Sibiului. Poporul a ascultat cu mare atenție. Pricepe glasul cărturarilor și urmează sfaturile bune. Așa au auzit oaspeții că cei din America au cumpărat un clopot de biserică, apoi au contribuit și ei la spesele pentru înfrumusețarea bisericii ortodoxe din Ocna Sibiului cu icoane și cu electricitate. Una din biserici e de pe vremea lui Constantin Brâncoveanu. Țărani au și două societăți cooperative, de valorizare. Ascultă bucurosi pe conferențari. Dacă le au pierit cărtile din bibliotecă în decursul răsboiului, au să le prindă bine cele aduse acum, dela «Asociațiune» și cele ce vor urma. Numai să citească cu drag!

În Șura-mică sunt mult mai mulți sași de către români (aceșia abea 400 de înși). Aici au vorbit sibienii despre «Asociațiune», desp. și vremurile grele (Dr. G. Preda), iar dl dir. Nedoviceanu, în talcuri frumoase, le-a arătat bunătatea tovarășilor. Cărciumele sunt închise înainte de amiază, Dumineacă, iar după prânz se vinde numai vin. N'ar putea să fie pretutindeni așa? Calator,

Au eşit cu jalea...

— în calea M. Sale Regelui. —

M. Sa Regel a fost mai zilele trecute la o vînătoare prin Bucovina. De acest prilej folosindu-se sătenii din Câmpulung și jur, s-au hotărât să se ducă înaintea Regelui cu jalea cea mare ce o au față de jidovul arăndăș Anbach care ține cu un Contract rușinos moșile și pădurile «fondului religios» din Bucovina, adecă averile bisericilor și oamenilor pe cari li asuprește cu taxe mari (despre acest Contract rușinos am mai scris și în numărul 38).

Tărani au eşit cu jalea lor în drumul Maiestăței Sale Regelui, care s'a oprit și a ascultat cu luare aminte, stând de vorbă cu ei aproape 2 ceasuri. Foarte mult s'a mirat Maiestatea Sa de un așa lucru urât ce se petrece în Imperiul Sa și a făgăduit oamenilor că li se va face dreptate în cea mai scurtă vreme.

Noi întrebăm, unde sunt ministrii, deputații și ceilalți conducători ce lasă pe bieții oameni în mâinile jidovilor cămătarî?

Stirile săptămânei.

Incep a se plăti despăgubirile de răsboiu. La ministrul de finanțe s'a stăverit că toți acei împăgubiți de răsboiu, cărora judecătorile le-au hotărât o despăgubire până la 10 mii de Lei, să li se plătească deocamdată 50 la sută (adecă jumătate) din suma întreagă ce li s'a judecat, iar cei cărora judecătorile le-au hotărât o despăgubire ce trece de 10 mii Lei, vor primi 50 la sută din suma admisă la imobile (adecă din paguba avută în avereia nemisătoare).

În prețul despăgubirilor, Ardealul, Bucovina și Basarabia primesc 50 de milioane, iar Vechiul Regat 25 de milioane. Atâtă a votat Parlamentul.

Pentru școale și învățători, nu-s bani. Învățătorii au înaintat un memoriu (plângere) la București în care arată că în scumpetea de acum nu pot trăi cu plata ce o au. În memoriu lor arată că în raport cu scumpetea ar trebui să capete leafa din 1916 multiplicată de 16 ori. Ministrul a răspuns că nu poate asculta cererea lor, pentru că la toți slujbașii ar ridica leafa cu atâtă, statului i-ar trebui numai pentru acest lucru 50 de miliarde.

Va fi și lucrul acesta, dar astă incă-i adevărat că un învățător cu o plată de 1000 de Lei la lună cât are acum, nu poate trăi și lumina. Un învățător îmi spunea că la școala lor, bedelul, adeca servitorul ce matură școala și tăie lemnele, are o plată mai mare cu 500 de Lei câtă-i a lui. Si oare atunci mai poate aștepta statul și mai putem aștepta noi dela învățător să fie un apostol și luminător?

In chipul acesta, nu-i mirare că avem și vom avea tot mai multe sate și fără preoți și fără învățători. Statul de multeori se scumpește la tără și perde față!

S'au descoperit spioni în armătă. Săptămâna trecută au fost arestați aici la Sibiu căpitani Witzman Arnold, și Cappel Eugen, ambi sași, de naștere din Brașov. Această arestare, se aude că este în legătură cu o mare bandă de spioni cari aveau legături cu Ungaria, Germania și Rusia. Conducerea spionilor era la Viena și ei urmăreau ruperea Ardealului de țara mamă. La Brașov au mai fost arestați 2 sași: un inginer și un cântăret de operă (Appony) și se aude că vor mai fi arestate și alte persoane.

Preturi din piața Bucureștilor. Carnea de vită 20–24 Lei, de porc 46 Lei, de vițel 28–34 Lei kilogramul. Ceapa 2·50 Lei, cartof 2·50 Lei kilogramul. Brânza albă 48 Lei, 1 litru lapte 12 Lei, fasolea 11 Lei kilogramul. Ouăle 1·80–2 Lei bucata.

Vom scăpa de banii cei sfârtați. Banca Națională, adeca banca țării care scoate bani noștri cei de hârtie, a comandat în Franță bani noui de hârtie și îndată ce vor sosi, va trage din umblare zdrențele de bani cu cari ne căzîm noi acum.

Ar fi și vremea!

De ce nu pot îngădui Francezii? În vremea războiului, Nemții, năvălind în Franță, au făcut pagube și stricăciuni în preț de 102 miliarde de franci francezi. Nemții au nimicit cu totul ținuturi întregi. Până și pământul tot l-au tăiat cu tunurile, de până astăzi încă nu s'a putut sămădui să poată fi arat și sămănat. 741 de mii de case au spart Nemții, în afară de sutele de fabrici și alte lucrări mari. Franța a cheltuit până acum 49 de miliarde să postă direge ce s'a stricat, dar Germania n'a plătit decât 4 miliarde. Iată de ce Franța tine de guler pe Neamț și de nu va plăti, Francezii vor pleca la Berlin.

O pâne cu 15 mil de Lei. Mai lunile trecute, un domn de aici din Sibiu se gândi, haida să cumpere și el Mărci nemțești. Pe atunci se căpăta milionul de Mărci cu 200 de Lei și domnul se apucă și cu 15 mii de Lei cumpără 750 milioane de Mărci. Cuprins de ispita și pofta lăcomiei, de multeori în multe nopți se va fi visat domnul atât de frumos cu căstigul ce va ieși din acest targ. Dar acum a trebuit să se treziască din toate visurile, căci la Berlin cu 750 de milioane acum abia poți cumpăra o pâne, și încă nu mare.

Și astfel a ajuns domnul de aici să plătească o pâne cu 15 mii de Lei.

Se fură dolarii trimiși dela America în epistole (cărți). Noi am mai scris la gazetă despre lucru acesta și am îndemnat pe cetitorii noștri din America să nu mai trimîtă cecuri și dolari în epistole, pentru că astfel de epistole aducătoare de dolari, cum «miroasă» pe la poștă și unii poștalăși răi le au smântanit.

Acum mai nou iară vine știre că la Satu-mare au fost prinși niște poștalăși hoți cari au smântanit peste 100 de cărți venite cu dolari dela America. În câteva zile au fost cecuri de căte 10 mii Lei și în una bilet de vapor pentru America. Poștarii hoți sunt unguri și au fost trimiși la răcoare.

Dela America să se trimînă dolarii, sau cecurie prin bănci, sau agenții.

Se va exporta făină de grâu. Ceeace era de așteptat se va întâmpla: morile cele mari au măcinat atâtă făină albă de grâu încât cei dela cărmă vor trebui să le dea slobozenie de export. După calculele făcute ar fi în țară cam 100 de mii vagoane de făină din care s'ar putea exporta 20 mii de vagoane.

Sindicatul agricultorilor din Vechiul Regat și Ardeal precum și sindicatul morilor s'a prezentat la ministrul cerând să li se dea voie să exporte făină întrucât între ei s'a făcut o înțelegere ca să împartă căstigul ce va ieși din exportul făinei. Ministrul le-a promis că-i va asculta. În acest caz, grâul se va mai scumpi.

Ce s'a hotărât în afacerea văduvelor de război, măritate? Sfatul dela I. O. V. (oficiul invalidilor, orfanilor și văduvelor) despre care am amintit în numerele trecute că se va ocupa cu această afacere, a hotărât că pe viitor văduvele de război măritate nu se vor mai bucura de purtarea de grija (protectiunea) și ajutorul oficiului național I. O. V.

Pretul bucatelor la porturi. La Constanța grâul s'a vândut cu 400–410 Lei, porumbul vechiu cu 430–438 Lei, porumbul nou cu 395 Lei, orzul cu 380–390 Lei, ovăsul cu 352 Lei suta de kilograme. De sine înțeles că prețul bucatelor la porturi e mai mare ca pe la gări s'a prin sate fiindcă economul își compută și cărăușul până acolo.

In general grâul se poate cumpăra cu 40 mii de Lei și de acolo în sus, după cumu-i de bun grâul, iar porumbul între 36–38 mii de Lei vagonul. Așa spun ceice cumpără.

Târgurile de bucate sunt și acum tot moi și slabie.

Pătania unui tren cîrmuit de oameni beți. Comandantul gării din Tighina (Basarabia) a deținut și arestat întrig personalul trenului de persoane ce mergea dela Galați spre Chișineu, fiindcă toți erau beți ca tunul. La plecare, slujbașii trăseseră un chef și bagzeamă mai luaseră și «merinde» de drum, căci aușnisi la Tighina nu se mai puteau fiinea pe picioare. Direcționea a trebuit să aducă alt personal care să ducă mai departe trenul.

Ne putem închipui groaza călătorilor când au înțeles ce fel de cărmaci avuaseră la cărma trenului. Iată ce isprăvuri face beția.

S'a început culesul viilor. Criza de bani se simte și aici. Culesul viilor a început pe tot locul. Vile din Ardeal și Bănat dau anul acesta struguri mai puțini, dar în schimb foarte buni. În multe locuri vinul din anul acesta fiind 20–22–24 grade de tărie și numite Klostenburg. Vinul dela noi va fiinea anul acesta cu cele mai renumite vinuri din Europa. În schimb podorenii sunt năcăjiți că din pricina crizei de bani, nici vinul lor nu se plătește și cum ar trebui și în măsura cheltuiellor avute cu lucrarea viei. Must se poate cumpăra și cu 2 Lei 50 bani litrul și peste 10 Lei trec numai calitățile cele mai vestite. Mulți vând vinul pe așteptare și nici așa nu e bine.

Podorenii invită pe oamenii cărora le trebuie vin pe seama căsii, să cumpere vinul direct dela ei și nu de prin crășme unde nu prea scapă de «botez».

Preful vinului nou. În regiunea Mizil s'a vândut vinul negru cu 50–60 Lei decalitru și vinul alb cu 70–80 Lei, pe loc.

Pe la Ploiești, vinul nou s'a vândut cu 70–95 Lei decalitru, iar mustul dulce s'a vândut în târg cu 40–60 Lei decalitru.

Apponyi umblă prin America... cu buzele umflate. De 2 săptămâni, Apponyi umblă prin America să trezească luarea aminte a americanilor pentru «durerile Ungurilor sfârtați cu granițe nedrepte», dar pe tot locul Apponyi a rămas cu buzele umflate căci americanii zic că el nu se pot amesteca în afacerile granițelor puse de sfatul de pace dela Trianon. Apponyi a cerut și un imprumut dela bancherii americanî, dar bancherii nu vreau să audă de așa ceva din pricina fișacurilor războinice cu cari Unguri tot mereu cearcă să fulbere pe ceață vecine cu ei.

Amărat de această primire, Apponyi și-a întrerupt călătoria și a plecat către casă.

Chemare. Toți iubitorii de cultură românească: intelectuali, meseriași și tărani din scaunul Cohalmului sunt prin această chemăți la adunarea generală de reorganizare a despărțământului Chilm al «Asociației» pe ziua de 14/27 Octombrie, orele 2 d. a., la Cohalm.

Cu această ocazie, trupa de artiști a teatrului național din Sibiu, înființat în cadrele «Asociației» și sub conducerea domnului N. Băilă va juca o frumoasă și instructivă piesă teatrală, Emilian Stoica, protopop, delegatul Comitetului Central.

Din crășmă au plecat la... groapă și la temniță. Doi oameni cu numele Nicolae Marin și Ioan Taifas din comuna Mărleanu (Moldova) s'a săbat putin pe la o crășmă din sat să se «cinstescă». După 3 păhară, «cinstea» a trecut în sfadă, iar după altele 33 sfadă s'a săcat bătaie. În decursul bătăii, Nicolae Marin a scos brișca și l-a junglat pe Ioan Taifas, care a rămas mort pe loc.

Așa a despărțit diavolul pe cei doi prieteni buni, cari au intrat în crășmă «să se cinstescă»: unul a plecat la groapă și celălalt la temniță. — Iată isprăvile beților.

Un beat spintecă 6 oameni. Într-o crășmă (nici nu se putea întări loc) din satul Iscroni (Valea Jiului) s'a iscat bătaie în norodul ce se strânse acolo după ieșitul din biserică, adeca după ce și-a început și dracul slujba în biserică lui. Slujba diavolului s'a găsat așa că un om a pus mâna pe un cuțit și dă-te la spintecate de credeai că tăie în porci nu în oameni. A spintecat 6 oameni, dintre cari trei au și murit în spitalul din Petroșani.

Iată ce isprăvuri fac bețurile și crășmele în ziua Domnului!

I-s'a furat mireasa din ușa bisericii... Unui Tânăr din Basarabia, i-s'a furat mireasa (sau mai bine zis i-a fugit mireasa) tocmai pe când să intre în biserică pentru a primi căsătoria. Gazetele spun că Tânărul s'a întors cu ceterașii acasă și și-a petrecut foată noaptea... de bucurie că a scăpat de cine știe ce jug — și ce meliță — îl aștepta.

Prin țară umblă cu mărci de vânzare, jidovi și refugiați din Ruhr. În vremea din urmă, mulți muncitori nemți din Ruhr, înținutul ocupat de Francezi, au trecut granița și umblă printre oamenii dela țară să-i înșele cu vânzare de Mărci. Tot asemenei — mai ales prin Bucovina — au fost prinși o grămadă de jidovi cari se ocupau cu astfel da înșelăciuni.

Mutare de prăvălie!

Cu onoare aducem la cunoștință, că ne-am mutat prăvălia noastră de manufactură, din localul vechiu, Sibiu, str. Orezului 7, în noul nostru local cel mai modern aranjat, Sibiu, Piața Printul Carol (Piața mică) Nr. 2.

Rugăm onor. noastră clientelă să ia aceasta la cunoștință, asigurând serviciul cel mai prompt și solid. Totodată să ne onoreze și pe mai departe cu încrederea care ne-a acordat-o, și semnăm

(155) 1—1

Cu distinsă stimă

Kolowrat & Goosch.

Se caută

la o moșie lângă Constanța 2 argați o femeie ca bucătăreasă și 2 ciorbani angajați pe un an. Scrieți căt cereți la Administrația moșiei Mamaia proprietatea Const. I. C. Brătianu comuna Canara, județul Constanța.

(158) 1—1

Nr. 1512/1923.

(152) 1—1

CONCURS.

Pentru întregirea postului vacant de **notar comunal** în comuna Ilimbav (plaza Nocrich, jud. Sibiu) prin aceasta public concurs cu terminul de 15 Noemvrie a. c.

Reflectanții sunt invitați a-și înainta cererile instruite cu diploma de notar și cu atestatele de serviciul anterior la subsemnatul până la terminul susfixat.

Retribuțiunile sunt cele stabilite prin lege șiordonanțe.

Nocrich, la 6 Octombrie 1923.

Andrae,
primpretor.

Nr. 810/923

(153) 1—1

Publicațiiune.

Comuna Gurariului (județul Sibiu) exarănează prin licitație publică două cărciume comunitare cu drept de cărciumărit nelimitat pe anii 1924—1926 la 21 Octombrie 1923, la 11 ore a. m., la primăria din Gurariului.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunei Gurariului.

Gurariului, la 8 Octombrie 1923.

Primăria comună.

De ce are lipsă fiecare om?

Rufărie, haine, ghete!

Care ață e neapărat de lipsă la acestea?

Ață de cusut marca **OEDERAN**

Din cauza aceasta preferă fiecare gospodină, fiecare croitor, păpușă, pălărier, șelar, curelar etc. totdeauna din nou.

Ață de cusut marca **OEDERAN**

oricărei alte ațe. De aceea nu e permis să lipsească nicăieri acest excelent fabricat german

Ață de cusut marca **OEDERAN**

Se află în toate prăvăliile de brașă aceasta

(156) 1—1

Vânzare în en gros și reprezentanță și depozit de fabrică pentru România-Mare la

KOLOWRAT & GOOSCH

Telefon Int. Nr. 449

SIBIU, Piața Printul Carol (Piața mică) Nr. 2.

Telefon Int. Nr. 449